Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0820U100323

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-11-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гуцол Кирило Віталійович
2. Hutsol Kyrylo Vitaliiovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Психологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 15-10-2020

Спеціальність за освітою: Соціальна робота

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.453.002

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г.С.Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, 2, м. Київ, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г.С.Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, 2, м. Київ, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.21.51

Тема дисертації:

1. Наративна компетентність як чинник самопроектування особистості
2. Narrative competence as a factor of self-designing of personality

Реферат/анотація:

1. У дисертації представлено теоретичне узагальнення та нове розв'язання проблеми наративної компетентності особистості, що ґрунтується на методологічних принципах психологічної герменевтики та полягає в розробці концепції її тлумачення як чинника самопроектування, створенні процедури її діагностики, обґрунтуванні та апробації програми тренінгу наративної компетентності в контексті розвитку в особистості здатності до самопроектування. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що: уперше визначено змістові та структурні особливості наративної компетентності як чинника самопроектування особистості, критерії та рівні її сформованості; розроблено й апробовано методичний інструментарій визначення сформованості наративної компетентності та характеристик особистості, що сприяють розвитку її здатності до самопроектування; встановлено зв'язок між сформованістю наративної компетентності особистості та її здатністю до самопроектування; побудовано структурно-функціональну

модель наративної компетентності особистості в контексті розвитку її здатності до самопроектування; розроблено й апробовано програму тренінгу наративної компетентності, що сприяє розвитку здатності особистості до самопроектування. поглиблено та розширено уявлення про психологічні особливості самопроектування особистості; теоретичні положення сучасної наративної психології; подальшого розвитку набули уточнення термінологічного апарату психологічної герменевтики (диференційовано зміст понять «наративна компетентність», «здатність особистості до самопроектування»); методичний інструментарій розвитку здатності особистості до самопроектування; застосування підходу психологічної герменевтики до проблем розвитку наративної компетентності особистості. Теоретичне значення результатів дослідження зумовлено їхньою принциповою науковою новизною і ґрунтується на створені теоретичної моделі наративної компетентності в контексті самопроектування особистості та розробці науково-методичного інструментарію її діагностики та розвитку. Узагальнення результатів теоретичного аналізу проблеми та даних емпіричного дослідження вможливило розробку структурно-функціональної моделі наративної компетентності особистості в контексті розвитку її здатності до самопроектування, що передбачає визначення рівнів та технологій дискурсивного самопроектування особистості, рівнів та способів розуміння текстової інформації, рівнів та критеріїв сформованості наративної компетентності особистості та стратегій її розвитку. На підставі запропонованої моделі розроблено програму тренінгу наративної компетентності особистості, що передбачає поступове ускладнення завдань від вправ на виділення окремих текстових елементів та певних ситуацій, що експлікуються в текстових висловленнях, до завдань на управління особистістю власною наративною активністю: рефлексію підстав власних інтерпретаційних процесів, прогноз ефектів від знайомства з певними наративами, аналіз труднощів, що виникають при розумінні текстів, організацію продуктивної діалогічної комунікації учасників тренінгової групи. Програма містить два окремих модулі для осіб, що мають передсмисловий та смисловий рівні сформованості наративної компетентності. Ефективність тренінгу підтверджено позитивною динамікою рівня сформованості наративної компетентності учасників, статистично значимими відмінностями результатів експериментальних і контрольних груп та узагальненням відповідей респондентів за анкетою-самозвітом і анкетою-самооцінюванням, що також засвідчує досягнення мети запропонованого тренінгу. Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що виокремлені змістові та структурні особливості наративної компетентності особистості, критерії і рівні її сформованості, а також запропонований методичний інструментарій їхньої діагностики та визначення характеристик особистості, що сприяють розвитку здатності до самопроектування, можуть створити потужне підґрунтя для подальших науково-методичних розробок щодо забезпечення психологічного супроводу процесів саморозвитку, самопроектування, самоздійснення особистості в різних галузях соціальної практики: освіті, психологічному консультуванні, соціальній роботі, соціальній педагогіці, різних сферах надання адміністративних, інформаційних, юридичних, медичних послуг тощо. Деякі положення дисертації можуть бути використані при розробці навчальних курсів з загальної психології, психологічної герменевтики, наративної психології, психології комунікацій, психології реклами, психологічного консультування, що сприятиме підвищенню якості професійної підготовки фахівців соціономічних професій. Самостійне практичне значення має запропонована авторська програма тренінгу наративної компетентності, впровадження якої допомагатиме розвитку здатності особистості до самопроектування та закладатиме концептуальні основи конструювання соціально-психологічних практик і комунікативних технологій самопроектування особистості.

2. The thesis presents a theoretical generalization and a new solution to the issue of narrative competence of personality, based on methodological principles of psychological hermeneutics and shows the elaboration of a concept of its interpretation as a factor of self-designing, creating a procedure for its diagnostics, justification and approbation of the training program of narrative competence in the context of development of personality's ability to self-design. The main purpose of the study is to determine the impact of narrative competence of personality on one's ability to self-design. Achieving this goal was facilitated by solving research tasks, within which the status of theoretical and methodological development of the issue of personality's ability to self-design was analyzed; the term of narrative competence of personality was substantiated; its semantic and structural features, criteria and

levels of formation are determined; methodical tools for determining the formation of narrative competence and personality's characteristics that contribute to the development of one's ability to self-design were elaborated and tested; the connection between the formation of the narrative competence of personality and one's ability to self-design was determined and experimentally proved; the structural-functional model of narrative competence is constructed; the program of training of narrative competence of personality which promotes the development of one's ability to self-design is elaborated and tested. The scientific novelty of the obtained results is: for the first time the semantic and structural features of narrative competence as a factor of self-designing of personality, criteria and levels of its formation are determined; methodical tools for determining the formation of narrative competence and personality's characteristics that contribute to the development of one's ability to self-design were elaborated and tested; the connection between the formation of narrative competence of personality and one's ability to self-design was found; the structural-functional model of narrative competence of personality in the context of development of one's ability to self-design is constructed; the program of training of narrative competence which promotes the development of personality' ability to self-design is elaborated and tested. deepened and expanded the idea of psychological features of self-designing of personality as well as theoretical provisions of modern narrative psychology; further development of clarification of terminology of psychological hermeneutics (differentiated content of the concepts "narrative competence", "ability of personality to self-design"); methodical tools for development of personality's ability to self-design; application of the approach of psychological hermeneutics to issues of development of narrative competence of personality. Theoretical significance of the research results is determined by their fundamental scientific novelty and is based on creation of theoretical model of narrative competence in the context of self-designing of personality and elaboration of scientific and methodological tools for its diagnostics and development. Scientific research and achievement are presented in three chapters of the thesis. In the first chapter "Theoretical and methodological foundations of research of personality's narrative competence in the context of self-designing" psychological and hermeneutic principles of studying the issue of personality's self-designing are defined, concept of ability to self-design is explained, its components are highlighted, factors of its development are identified; concept of narrative competence is substantiated, its semantic and structural features, criteria and levels of formation in the context of personality's ability to self-design are defined. Addressing the hermeneutic paradigm made it possible to understand self-designing as a process of amplification and transformation of the semantic system of personality, which is carried out by understanding and interpreting its experience and is based on both internal intentions of personality and socio-cultural discourses. The ability of personality to self-design is determined by such psychological characteristics as desire for self-development, systemic reflection, tolerance for uncertainty, personal autonomy, long-term orientation of individual experience. Among main factors of development of personality's ability to self-design there are: motivational (desire of a personality to self-actualization, focus on self-accomplishment, desire to meet demands of society, focus on success); intellectual (cognitive and metacognitive); communicative (general speech competence, dialogic competence, interactive competence, narrative competence).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чепелєва Наталія Василівна

2. Chepelieva Nataliia Vasylivna

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дорожкін Валерій Романович

2. Dorozhkin Valeriy

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Долинська Любов Василівна

2. Dolynska Liubov Vasylivna

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зазімко Оксана Володимирівна

2. Zazimko Oksana Volodymyrivna

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корніяка Ольга Миколаївна

2. Korniiaka Olha Mykolaivna

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Сердюк Людмила Захарівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Сердюк Людмила Захарівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.